

Schoolondersteuningsprofiel IBS De Olijfboom

Schooljaar 2021-2025

Versie oktober 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Algemene gegevens	4
Handelingsgericht werken.....	6
Ondersteuningsstructuur op De Olijfboom.....	8
Niveaus van ondersteuning.....	9
Grenzen aan ondersteuning.....	16

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van Islamitische basisschool De Olijfboom. Het ondersteuningsprofiel is onderdeel van Passend Onderwijs. Passend Onderwijs heeft als doel de kwaliteit te verbeteren van de scholen om zo te zorgen voor goed onderwijs voor **alle** leerlingen. Passend Onderwijs is de manier van werken waarop onderwijs aan leerlingen (ook leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben) wordt georganiseerd.

Met de invoering van passend onderwijs is iedere school verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. In het schoolondersteuningsprofiel staat welk aanbod aan onderwijs, zorg en hulp de school kan bieden. Zo beschrijft de school het niveau van de basisondersteuning, welke extra ondersteuning de school kan bieden, hoe deze ondersteuning is georganiseerd en wat de ambities zijn. De school moet minimaal de basisondersteuning die in het samenwerkingsverband is afgesproken realiseren. De basisondersteuning is vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en geeft aan wat de school met de haar daartoe beschikbare middelen zelf moet kunnen organiseren. Alle ondersteuning die buiten de basisondersteuning valt wordt als extra ondersteuning gezien.

Binnen het samenwerkingsverband (SWV) zijn een aantal uitgangspunten voorliggend:

1. Basisondersteuning: Bij de bepaling van de kwaliteitsstandaard gebruiken we het basisarrangement en de kwalificatie op de “zorgindicatoren” van het vigerend toezichtkader van de onderwijsinspectie. Alleen van de waardering van deze extra indicatoren doen we verslag in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP).

2. Planmatig en handelingsgericht werken. In aanvulling op de standaarden uit het vigerend toezichtkader zijn er indicatoren voor planmatig en handelingsgericht werken geformuleerd.

3. Specifieke ondersteuning. De school heeft een aanbod voor preventieve en licht curatieve basisondersteuning afgestemd op leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Op welke specifieke gebieden de school expertise in huis heeft, leest u in dit SOP.

4. Ondersteuningsstructuur. Aangegeven wordt met welke deskundigheid de school autonoom basisondersteuning kan bieden of basisondersteuning met behulp van het bestuur of netwerkpartners (andere basisscholen of ketenpartners) tijdig, flexibel en adequaat kan faciliteren. De belangrijkste functie van het schoolondersteuningsprofiel is dat het inzicht verschaft in de kwaliteit van de basisondersteuning van de school op dit moment.

5. Ambities en Ontwikkeldoelen: Het SOP is integraal onderdeel van het schoolplan. Voor de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van basisondersteuning maakt de school beredeneerde keuzes die zijn opgenomen in het deel Ambities en Ontwikkeldoelen welke tussentijds aangevuld kunnen worden, daar de school in ontwikkeling is. Het schoolondersteuningsprofiel is voor de school de basis voor communicatie met ouders en anderen.

Algemene gegevens

Adresgegevens

IBS De Olijfboom
Liesbos 16a
2134 SB Hoofddorp
Telefoon: [023 208 4021](tel:0232084021)
Mailadres: n.maanane@ibsdeolijfboom.nl
Website: www.ibsdeolijfboom.nl

Het bestuur

De Olijfboom is een basisschool die valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Stichting IBA. Stichting IBA heeft zichzelf tot doel gesteld het oprichten en in standhouden van basisscholen op islamitische grondslag waar onderwijskwaliteit op de eerste plek staat.

Het bieden van kwalitatief onderwijs zien wij als ons fundament. Daarmee dienen we een publiek doel. Dat schept een bijzondere verantwoordelijkheid. De focus ligt daarom altijd op het ontwikkelen van die cognitieve vaardigheden en gedragingen die leerlingen de juiste bagage meegeven om hun schoolcarrière succesvol te doorlopen. Daar waar kwalitatief onderwijs en een islamitische identiteit elkaar vinden, daar vind je stichting IBA.

Stichting IBA is lid van de koepelorganisatie voor islamitische basisonderwijs (ISBO). Stichting IBA kent een Dagelijks bestuur dat verantwoordelijk is voor het besturen van de organisatie en belast is met de dagelijkse leiding. [Stichting IBA](#) kent tevens een Algemeen bestuur dat toezicht houdt op de kwaliteit van het onderwijs en het beheer van middelen.

Samenstelling van het team

De Olijfboom heeft 13 medewerkers verdeeld over onderstaande functies/taken. Eén directeur, één kwaliteitsmanager, één interne begeleider, vier groepsleerkrachten, vier onderwijsondersteunende personeelsleden, twee vakleerkrachten en één hoogbegaafdheidspecialist.

Het managementteam

Het managementteam (MT) bestaat uit de directeur, de kwaliteitsmanager en de interne begeleider. Samen met het team dragen zij zorg voor de organisatie. De directeur heeft de totale eindverantwoordelijkheid van de school. De directeur vertegenwoordigt de school in besprekingen met de algemene directie het bestuur en andere instanties.

De interne begeleider

De taken van de interne begeleider bestaan uit:

- Het coördineren van de hulp en zorg aan leerlingen.
- Het organiseren van leerlingenbesprekingen.
- Overleggen met groepsleerkrachten.
- Overleggen met alle interne disciplines welke extra zorg de leerlingen nodig hebben en hoe dat het beste geregeld kan worden.
- Het begeleiden/coachen van leerkrachten in het primaire proces.
- Onderhouden van contacten met externen.
- Participeren in de commissie van begeleiding waarin zorgleerlingen besproken worden.

Groepsleerkrachten

De primaire taak van de groepsleerkracht is het lesgeven aan leerlingen en het begeleiden van de groep. Sommigen doen dat als fulltimer en sommigen samen met een andere leerkracht in een parttime betrekking. Daarnaast besteden ze tijd aan lesvoorbereidingen, het vastleggen van leerlingengegevens, het plannen van leerlingenhulp, het houden van oudergesprekken, begeleiden van stagiaires en deelnemen aan allerlei overlegvormen. Naast de groepsgerichte taken heeft elke leerkracht taken in het belang van de organisatie.

Onderwijsondersteunend personeel

Het onderwijsondersteunend personeel op IBS De Olijfboom zijn vier onderwijsassistenten. Zij ondersteunen de leerkrachten in – en buiten de groep bij het begeleiden van de leerlingen en de zorg die zij nodig hebben.

Het samenwerkingsverband

IBS De Olijfboom valt onder het samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Haarlemmermeer.

Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken (HGW) wil de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast.

HGW gaat uit van zeven principes:

1. **Onderwijsbehoeften** van de leerlingen centraal stellen. Denk aan de instructie, de leertijd en uitdaging.
2. **Afstemming** en wisselwerking tussen kind en de omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.
3. **De leerkracht doet ertoe**. De leerkracht kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
4. **Positieve aspecten** zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders.
5. **Constructieve samenwerking** tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.
6. **Doelgericht werken**. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus (zie hieronder). Ze worden SMART geformuleerd.
7. De werkwijze van school is **systematisch en transparant**. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

Leerkrachtvaardigheden

Bij handelingsgericht werken is de basishouding van de leerkracht heel belangrijk. Haar¹ visie, waarden en overtuigingen geven richting aan het handelen. Hieronder komt een ideaalbeeld van de leerkracht, bedoeld als reflectiekader. De leerkracht beseft dat zij een rolmodel is. Zij is positief ingesteld en heeft hoge verwachtingen. Zij is geduldig, beslist en consequent. Zij vraagt om feedback en reflecteert op haar houding en handelen. De leerkracht gaat goed om met de verschillen tussen leerlingen. De leerkracht geeft een heldere, kwalitatief goede instructie, die stapsgewijs is opgebouwd. De instructie is gevarieerd, met interactie. Zij geeft vooraf het lesdoel aan en evalueert dat aan het einde van de les. Zij controleert steeds of de leerlingen het begrijpen. Zij geeft gericht feedback. Zij weet veel van het vak en de leerlijnen. Zij vertaalt deze kennis op een betekenisvolle manier. Ook is goed klassenmanagement van groot belang, want dat kan problemen voorkomen en ervoor zorgen dat alles soepel loopt. Hierbij hoort dat de leerkracht alert is, de touwtjes goed in handen heeft, flexibel is en de leertijd effectief benut.

¹ Daar waar er over 'haar' en 'zij' wordt gesproken, ook 'zijn' en 'hij' kan worden gelezen.

De HGW-cyclus

Deze cyclus is een hulpmiddel om de zorg op groepsniveau en individueel concreet te maken. Op groepsniveau benoemt de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen in zijn groep in een groepsplan. De leerkracht doet dit ook op individueel niveau voor de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben. Deze cyclus kent vier fasen:

- **Signaleren.** Onder andere het signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.
- **Analyseren.** Hieronder valt het benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- **Plannen.** De leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften clusteren en een groepsplan opstellen.
- **Realiseren.** Het groepsplan in de praktijk uitvoeren.

Het groeidocument

Handelingsgericht werken pleit voor plannen die gemaakt zijn aan de hand van de zeven principes, want dan is de kans op succes het grootst. In een handelingsplan, groeidocument of ontwikkelingsperspectief moeten dus de onderwijsbehoeften van de leerling opgenomen zijn. Op De Olijfbom is ervoor gekozen om te werken met het groeidocument voor risicoleerlingen waarbij er een leerachterstand is van 8 tot 15 maanden. Wanneer dit onvoldoende effect op de leerprestaties heeft opgeleverd, wordt er overgestapt op het ontwikkelingsperspectief.

In het plan is aandacht voor de wisselwerking tussen kind, school en gezin. Er staat ook in wat de leerkracht nodig heeft aan ondersteuning. Positieve aspecten van leerling, leerkracht, groep, ouders en school zijn erin verweven. Het is opgesteld vanuit een constructieve samenwerking. Het is doelgericht, systematisch en transparant voor alle betrokkenen. Maar met deze principes heb je nog geen plan. Daarom zijn er vijf concrete onderdelen opgesteld: beginsituatie, inhoud en organisatie, termijn, betrokkenen, evaluatie. Aan de hand van deze vijf aspecten worden de afspraken over de aanpak van de leerling opgeschreven.

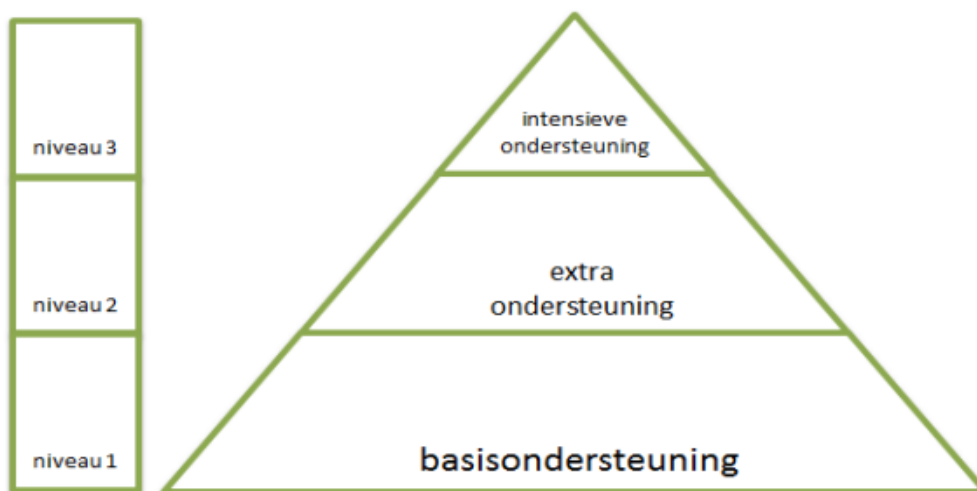
Ondersteuningsstructuur op De Olijfboom

Op onze school is een ondersteuningsstructuur ingericht. De doelstelling van onze ondersteuningsstructuur is het op zodanige wijze ondersteunen van alle leerlingen dat de ontwikkeling van elk individueel kind op sociaal, emotioneel en cognitief gebied optimaal verloopt. Leerlingen hebben verschillende niveaus en onderwijsbehoeften.

Binnen de ondersteuningsstructuur onderscheiden we vijf niveaus; twee niveaus voor ondersteuning binnen de eigen groep, twee niveaus voor ondersteuning buiten de groep en één niveau dat de ondersteuning op een speciale school voor (basis)onderwijs beschrijft.

Hieronder beschrijven we de algemene ondersteuning:

Algemene ondersteuning binnen de groep: basisondersteuning, extra ondersteuning en intensieve ondersteuning.

De ondersteuning op de niveaus één en twee wordt door de groepsleerkracht en in de groep geboden. De leerkracht stelt een groepsoverzicht op voor de vakken rekenen, spelling, begrijpend lezen, taal, technisch lezen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Op basis van het groepsoverzicht, differentieert de leerkracht naar wijze van instructie, leerstofaanbod, tempo en tijd, leerdoelen en toetsing. Het groepsoverzicht is van toepassing op alle leerlingen in de groep en vanuit dit overzicht bepaalt de leerkracht de aanpak en interventies die worden ingezet om de leerdoelen te bereiken. De leerkracht richt het onderwijs zo in dat dit zoveel mogelijk tegemoetkomt aan de basisbehoeften (autonomie, competentie en relaties) én aan de didactische onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Indien nodig, voert de leerkracht gesprekken met individuele leerlingen om hun specifieke onderwijsbehoeften in kaart te brengen. De leerkracht beschikt over de vaardigheden om een goed klassenmanagement te kunnen voeren, een rijke leeromgeving in te richten, te observeren, een ervaringsgerichte dialoog met leerlingen te voeren, ruimte te geven aan eigen initiatieven en om in te spelen op het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. De leerkracht beschikt daarnaast over didactische vaardigheden, past het (Expliciete) Directe Instructie Model toe en registreert en analyseert toetsgegevens. Op basis van leerresultaten wordt individueel of op groepsniveau extra geoefend.

Niveaus van ondersteuning

De leerkracht is primair verantwoordelijk voor de ondersteuning aan haar leerlingen. Op school is een structuur afgesproken die de leerkracht ondersteunt ter optimalisering van haar onderwijs. Tijdens ingeplande leerlingbesprekingen en groepsbesprekingen bespreekt de leerkracht de voortgang en de gewenste aanpassingen op didactisch en pedagogisch niveau samen met de intern begeleider en, waar gewenst, met de orthopedagoog. De ontwikkeling van een leerling wordt systematisch gevolgd en vastgelegd in een geautomatiseerd leerlingvolgsysteem.

Hieronder wordt door middel van een schematische weergave inzichtelijk gemaakt wat de ondersteuningsniveaus zijn die binnen onze school en binnen het samenwerkingsverband gelden. Daarna volgt per niveau een beschrijving van de route die de leerkracht samen met betrokkenen volgt om te komen tot passend onderwijs. De stappen van de 1-zorgroute zijn hierbij leidend.

	Niveaus	Omschrijving
Ondersteuning in de groep/school BASISONDERSTEUNING	Niveau 1 ↓ Basisgroep	Leerkracht observeert, signaleert, voert uit, evalueert, werkt handelingsgericht en opbrengstgericht. Werken volgens het groepsplan en het voeren van de groepsbespreking met de intern begeleider.
	Niveau 2 ↓ Begeleiding in de groep	De leerkracht overlegt met collega's, voert de leerlingbespreking met de intern begeleider en er worden klassenconsultaties verricht.
	Niveau 3 ↓ Extra zorg buiten de groep in overleg met de interne begeleider (kan ook in de groep)	De leerkracht overlegt met de intern begeleider (leerlingbespreking) om onderwijsbehoeften te verhelderen, te reflecteren op eigen gedrag, ervaringen uit te wisselen en aanpak af te stemmen, interventies en ondersteuning in de school te organiseren. De ondersteuning wordt door de school zelf georganiseerd. Indien nodig een individueel handlingsplan/ontwikkelingsperspectief of extra differentiatie binnen het groepsplan opstellen.
	Niveau 4 ↓	Het ondersteuningsteam wordt geraadpleegd. Het kind heeft extra ondersteuning nodig die verder gaat dan de school zelf kan bieden. Het ondersteuningsteam beschrijft in een

	<p>Speciale bovenschoolse zorg buiten de groep door externe deskundige</p>	<p>groeidocument wat het kind nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.</p> <p>Leerlingbesprekingen worden gevoerd, externe consultaties worden verricht, er wordt mogelijk een (intelligentie)onderzoek afgenomen en er wordt een handelingsgerichte diagnose opgesteld. De begeleiding van een ambulante begeleider wordt ingezet.</p> <p>Indien nodig: het voorbereiden van een aanvraag van toelaatbaarheidsverklaring SBO of SO waarbij instemming van het SWV noodzakelijk is. Er wordt een integraal plan van aanpak gemaakt.</p>
<p>EXTRA ONDERSTEUNING</p>	<p>Niveau 5</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>Verwijzing SBO of (V)SO</p>	<p>Passend Onderwijs Haarlemmermeer (POH): handelingsgericht arrangeren (op basis van de vijf velden) van (tijdelijke) arrangementen. Expertise uit SWV S(B)O wordt ingezet met bovenschoolse arrangementen. Hiervoor is een ontwikkelingsperspectief geschreven (binnen 6 weken).</p> <p>Cluster 1 en 2 ondersteuning: een verwijzing via POA</p>
	<p>Niveau 6</p> <p style="text-align: center;">↓</p>	<p>Voor speciale onderwijsvoorzieningen door het SWV (kort- en langdurend)</p> <p>1. SBO (TLV) en 2. SO (TLV):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Categorie 1: SO-school voor ZMLK, LZ of gedrag. • Categorie 2: SO-school LG. • Categorie 3: SO-school voor MG (ZMLK-LG).

Met het samenwerkingsverband (samenwerking van regulier- en speciaal onderwijs om passend onderwijs te realiseren) is onderwijszorg afgesproken, genaamd de basisondersteuning, die elke school moet kunnen bieden. Dit is het geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners, worden uitgevoerd. We onderscheiden in de basisondersteuning vier niveaus van ondersteuning.

De basisondersteuning

Niveau 1

De leerkracht is verantwoordelijk voor de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen in haar groep. Zij volgt die ontwikkeling dagelijks door haar leerlingen instructies te geven, te observeren tijdens het werk en het werk te beoordelen. Zij volgt daarbij de methoden en neemt regelmatig de methodegebonden toetsen af. De leerkracht stelt per vakgebied vier keer per jaar voor haar groep een groepsplan op. Leerkrachten evalueren na elke cyclus de groepsplannen. Deze evaluatie wordt besproken in de groepsbespreking. Uit deze evaluatie kan naar voren komen dat de extra inzet niet het gewenste resultaat heeft bereikt of dat een leerling meer speciale hulp nodig heeft. Dan treedt het tweede niveau van ondersteuning in.

De begeleiding van de intern begeleider op het eerste niveau is gericht op het coachen van de leerkracht bij het opstellen van het groepsplan, om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Twee maal per jaar nemen de leerkrachten ook methode-onafhankelijke toetsen af: de Cito-toetsen. Voor het afnemen van de Cito-toetsen wordt een toetskalender en toetsprotocol opgesteld. De resultaten van de toetsen worden door de leerkracht ingevoerd in het leerlingvolgsysteem, zodat zij meteen zicht heeft op de aard van de gemaakte fouten of welke leerlingen zwak of bovenmatig goed scoren. De informatie die voortkomt uit de signalering wordt in de eerste plaats door de leerkracht geanalyseerd. Er wordt hierbij op individueel- en op groepsniveau geanalyseerd. De analyse wordt voorgelegd aan de intern begeleider tijdens de groepsbespreking.

De leerkracht noteert alle stappen ten aanzien van de groepsplannen in (de evaluatie van) haar weekplanning. Ouders worden van alle stappen op de hoogte gebracht en gehouden. Dit gebeurt in ieder geval door middel van oudergesprekken, die drie maal per jaar met elk ouderpaar plaatsvinden. Ouders worden bij de start van het schooljaar en tussendoor betrokken bij de ontwikkeling van hun kind (wanneer er gewerkt gaat worden met een individueel handelingsplan is het wettelijk verplicht dat dit in overleg met de ouders gebeurt).

Bij het eerste niveau van ondersteuning hoort ook dat de leerkracht alle leerlingen van de groep aan het einde van het schooljaar overdraagt aan de collega die de groep zal overnemen. Dit zijn de zogenaamde overdrachtsgesprekken. De leerkrachten leggen alle gesprekken schriftelijk vast in ParnasSys.

Niveau 2

Tijdens een groepsbespreking kunnen complexere vragen van de leerkracht betreffende een individuele leerling naar voren komen. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om leerlingen die geen profijt hebben gehad van het reguliere, eventueel aangepaste, aanbod van de leerkracht, die past bij het eerste niveau van ondersteuning. Hetzij voor een leerling met hoge resultaten, met weinig tot geen groei en/ of voor leerlingen met achterblijvende resultaten waarbij de geboden ondersteuning niet (direct) effect heeft gehad.

Voor dergelijke leerlingen wordt in deze fase een groeidocument aangemaakt.

Niveau 3

Wanneer collegiaal consulteren niet heeft geholpen, kan de leerkracht haar leerling aanmelden voor een leerlingbespreking. Elk schooljaar plant de intern begeleider drie vaste momenten voor leerlingbesprekingen. Daarnaast is het mogelijk voor leerkrachten om gedurende het schooljaar wanneer nodig, een leerlingbespreking aan te vragen. Dit gebeurt middels een aanmeldformulier welke de leerkracht volledig invult. Het ingevulde formulier biedt inzicht in de hulpvraag van de leerkracht alsook in de visie van de leerling en zijn/haar ouders. Vóór de aanvraag gaat de leerkracht namelijk eerst in gesprek met de leerling en zijn/haar ouders. Centraal in de leerlingbespreking staat het beantwoorden van de begeleidingsvraag van de leerkracht.

Niveau 4

Mocht zorg te specialistisch worden dan kan de leerling besproken worden in het Zorgadviesteam (ZAT). Het ZAT bestaat uit vaste leden en leden die op afroep “deelnemen”. Vaste leden zijn: een jeugdverpleegkundige (vanuit de GGD), een maatschappelijk werker (vanuit de GGD), de orthopedagoge van het SWV en de intern begeleider de school. Op afroep en indien mogelijk de ouders, de leerling, een logopedist en een ambulante begeleider. Deze bijeenkomsten vinden eens in de zes weken plaats.

De orthopedagoge van Passend onderwijs Hoofddorp werkt nauw samen met de intern begeleider als schoolondersteuner. Samen stellen ze jaarlijks een plan op die ze halfjaarlijks evalueren.

De ondersteuning die de orthopedagoge kan bieden:

- Een begeleidingsgesprek met de intern begeleider. Hierin kan de intern begeleider vragen stellen aan de orthopedagoge omtrent zorg en ondersteuning.
- Consultatieve leerlingbegeleiding: Dit is een gesprek tussen leerkracht, intern begeleider en de orthopedagoge. Hierin wordt een leerling besproken. Dit gesprek is gericht op verkrijgen van handelingsadviezen voor de leerkracht. De school heeft ook hiervoor van ouders geen toestemming.
- Onderzoek: indien wenselijk kan de school in overleg en met toestemming van ouders een onderzoek aanvragen bij POA. Voorafgaand aan een onderzoek vindt altijd een intake met ouders en school plaats, waarin bekeken wordt *of* en zo ja *welk* onderzoek zinvol is. Deze stap volgt altijd pas in niveau 4 van de niveaus van ondersteuning.

Wanneer een leerling in het ZAT wordt besproken maakt de leerkracht in overleg met de intern begeleider een groeidocument aan. Dit document heeft op de eerste plaats als doel de onderwijsbehoeften van een leerling beter in beeld te krijgen om tot een passende ondersteuning te komen. Voor leerlingen die, ondanks de inspanningen van de school, het fundamentele niveau (1F), op onderdelen, niet halen wordt in overleg met ouders een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Dit is onderdeel van het groeidocument. Nadat de intern begeleider de algemene gegevens van de leerling in het document heeft verwerkt, is het de taak van de leerkracht om, al dan niet met begeleiding van de intern begeleider, het document verder in te vullen en te beheren. Een handelingsplan wordt m.i.v. april 2017 vervangen door het groeidocument. Overige extra interventies worden in het groepsplan ondervangen.

Het kan voorkomen dat een leerling, ondanks de hiervoor beschreven inspanningen, onvoldoende kan profiteren van de basisondersteuning. Deze leerling zal dan extra ondersteuning nodig hebben. Deze extra ondersteuning wordt aangevraagd bij Passend Onderwijs Haarlemmermeer (POH).

Hiermee gaan we van niveau 4, wat binnen de basisondersteuning valt, naar niveau 5, de eerste stap binnen de extra ondersteuning.

Extra ondersteuning

Niveau 5

De intern begeleider meldt in samenspraak met ouders, de leerling aan bij Passend Onderwijs Haarlemmermeer (POH). Samen met de leerkracht proberen zij een passend onderwijsaanbod voor de leerling op te stellen. Dit worden (tijdelijke) arrangementen genoemd die, op basis van de vijf velden worden vormgegeven. In de praktijk betekent dit dat expertise uit het S(B)O kan worden ingezet. Voor leerlingen die extra ondersteuning vanuit het SWV krijgen is een OPP verplicht.

Niveau 6

Wanneer de ondersteuning aan een leerling ver buiten het schoolondersteuningsprofiel valt en de school geen passend onderwijs kan bieden, vraagt de school een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij POH. Met een TLV kan de school een leerling verwijzen naar een andere school die de ondersteuning wel kan bieden, een speciale school voor basisonderwijs of een REC-school (zie verder voor de procedures). Aan ouders hoeft de school geen toestemming te vragen voor het aanvragen van een TLV. Echter is het doel wel om de verwijzing in goed overleg te laten verlopen en worden ouders wel betrokken vanaf niveau 1.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Alle leerlingen worden door ons nauwkeurig gevolgd door middel van methode-gebonden en methode-onafhankelijke toetsen. Met Zien! volgen we de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen twee keer per jaar. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn voor ons bijvoorbeeld leerlingen met:

- een indicatie voor speciaal (basis)onderwijs;
- een eigen leerlijn voor een of meerdere vakgebieden;
- een verwachte uitstroom naar praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs;
- cognitieve of sociaal-emotionele belemmeringen (indicatie voor leerwegondersteuning).

Individuele leerlijn

Tot en met groep 5 proberen wij onze leerlingen zoveel mogelijk mee te laten doen aan het basisprogramma. Blijkt dat moeizaam te gaan, zelfs met een minimumprogramma, dan passen wij vanaf groep 6 het programma aan voor deze leerlingen. Deze leerlingen volgen dan een individuele leerlijn.

De inspectie beoordeelt of deze leerlingen voldoende leervorderingen boeken. Dit is alleen mogelijk als de school:

- een (voldoende ambitieus) ontwikkelingsperspectief (eindniveau) heeft vastgesteld;
- dit heeft uitgewerkt met tussendoelen;
- de ontwikkeling van de leerlingen volgt aan de hand van deze tussendoelen;
- ten minste twee evaluaties heeft uitgevoerd.

Ontwikkelingsperspectief

Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen stellen we een ontwikkelingsperspectief op, op basis van zorgvuldig overleg met de ouders. Het ontwikkelingsperspectief beschrijft hoe dicht de leerling de gestelde doelen kan benaderen en welke extra ondersteuning daarvoor nodig is.

Het ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld voor leerlingen die, ondanks de inspanningen van de school, het fundamentele niveau 1F niet halen. De groep leerlingen die het fundamentele niveau (1F) eind groep 8 niet haalt is divers.

Doelgroepen

Om te komen tot een afbakening, zijn de volgende groepen leerlingen onderscheiden:

- Leerlingen met een achterstand die 1F (op onderdelen) niet halen, maar in staat worden geacht om met extra (didactische) inspanningen/ aanpassingen/ hulpmiddelen/ dispensatie 1F alsnog te halen. Dit zijn leerlingen die in principe doorstromen naar vmbo-tl, havo en vwo, maar vanwege beperkende leerling- interne factoren de referentieniveaus niet halen.
- Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die doorstromen naar vmbo-bb/kb met eventueel leerwegondersteuning, naar praktijkonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs-arbeidsmarktgericht, die de referentieniveaus waarschijnlijk niet zullen halen, maar wel verder kunnen komen dan nu het geval is.
- Reguliere basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs hoeven geen ontwikkelingsperspectief op te stellen voor leerlingen die ondersteuning krijgen die in het reguliere (basis)ondersteuningsaanbod zit, zoals begeleiding bij dyslexie of kortdurende remedial teaching.

Wat staat er in het ontwikkelingsperspectief?

In elk geval de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat in elk geval de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces.

Extra informatie ten opzichte van het (v)so: de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning.

De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs, en daarmee ook op het ontwikkelingsperspectief.

Vast- en bijstelling

Het bevoegd gezag stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders heeft gevoerd. De leerkracht, lb'er en andere betrokkenen evalueren het ontwikkelingsperspectief halfjaarlijks met de ouders en eventueel de leerling (vanaf groep 6) en de school stelt het zo nodig bij.

Meerbegaafde leerlingen

Ook leerlingen die bovengemiddeld presteren willen we zorgvuldig ondersteunen. Dit zijn de leerlingen die begaafd of hoogbegaafd zijn (zij hebben een hoog IQ en presteren ook bovenmatig goed). Er zal door de hoogbegaafdheidsspecialist een beleidsplan voor meer – en hoogbegaafdheid worden opgesteld. Op grond van de observaties, toetsresultaten en eventueel het gedrag passen we het leerprogramma zodanig aan dat zij ook voldoende uitgedaagd worden. Voor deze leerlingen wordt ook een ontwikkelingsperspectief opgesteld, omdat het fundamentele niveau (1F) vaak al behaald wordt voordat de leerling in groep 8 zit. Hierdoor is het bepalen van de te verwachten uitstroombestemming en eventueel een vervroegde uitstroom van belang.

Grenzen aan ondersteuning

We doen ons best om zoveel mogelijk onderwijs en ondersteuning op maat te bieden. Onze mogelijkheden zijn echter niet oneindig. De groepssetting bij ons op school is regulier, waardoor de mogelijkheden tot differentiëren beperkt zijn. Leerlingen die door hun problematiek aangewezen zijn op onderwijs in kleine groepen of in de lessen dagelijks individuele begeleiding nodig hebben, passen niet op onze school. We hanteren de volgende uitgangspunten om te bepalen of een leerling bij ons op school past:

- De leerling moet in een groep van 25 leerlingen, waarbinnen voortdurende individuele begeleiding onmogelijk is, zelfstandig kunnen functioneren.
- De leerling heeft geen therapeutische omgeving nodig. Onder therapeutische omgeving verstaan wij leerlingen die behoefte hebben aan een aanpak waarbij niet het onderwijs, maar de aanpak van het gedrag of gezondheid voorop staat, zoals extreme behoefte aan structuur, behoefte aan specifieke pedagogisch-sociale ondersteuning voor ernstige gedragsproblemen of gedragsstoornissen, sociale angststoornissen of zware psychische problemen.
- De leerling levert geen gevaar op voor zichzelf of anderen in de groep en verstoort niet het welzijn en de voortgang van andere leerlingen.
- Leerlingen moeten volgens ons medisch protocol ondersteund kunnen worden.
- De (cognitieve) mogelijkheden van de leerling moeten voldoende zijn om binnen de daarvoor geldende overgangsnormen een diploma te halen.
- Wij vragen aan ouders bereid te zijn om medische hulp/ onderzoek in te schakelen als wij dit van belang achten. Als ouders niet mee willen werken aan verder onderzoek, dan kunnen wij geen verdere ondersteuning en onderwijs bieden en zullen wij samen met ouders op zoek gaan naar een andere passende school/plek.

Het waarborgen van een veilig en prettig leerklimaat is belangrijk voor ons. De motivatie van leerlingen om hieraan bij te dragen is essentieel. Sommige leerlingen hebben ondersteuning nodig die de school niet kan bieden. Dit onderzoekt de school per leerling. Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan de school kan bieden, wordt er naar een andere reguliere school of school voor speciaal onderwijs gezocht, die deze ondersteuning wel kan bieden. Wordt de leerling op een andere reguliere school geplaatst dan gaat de zorgplicht over naar de nieuwe school.